

Védjük fáinkat a vadaktól!

Nem tudom volt-e már a kedves olvasónak része abban, hogy amikor tél végén metszeni szerette volna fiatal fáit megdöbbenően tapasztalta, hogy valaki ebben már megelőzte! A mezei nyúl volt a ludas. Ugyanis nemcsak megrágja a fiatal, vékony kérgű fák törzsét, hanem a vesszőket is "lenyesegeti". De nemcsak a nyulak okozhatnak nagy kárt, hanem az őzek, szarvasok is, mivel fejükkel körbe ledörzsölhetik a fa háncsrétegét és ezzel annak pusztulását okozzák.

Itt említem meg, hogy hasonló kárt magunk is okozhatunk az újabban nagyon elterjedt damilos fűnyírókkal, melyek ha körbe vékonyan elvágják a háncsréteget, ugyanúgy a fa teljes pusztulását okozhatják, mint a vadak. (Különösen a benzinmotorosok veszélyesek.)

Az országban szinte mindenütt jóval a természetes eltartóképesség feletti számban található vadak, melyeket gyakran nemcsak télen, hanem nyáron is kénytelenek etetni. Nem csoda tehát, hogy a települések szélén sokszor a legjelentősebb kerti kártevők.

Gyümölcsöskertünkben még nem késtünk el a nyulak, őzek, szarvasok elleni védekezéssel, de a nagyobb havazásokig feltétlenül végezzük el azt. Sokszor csak a magas hó teszi lehetővé, hogy kártevőink bejussanak a kerítésen keresztül kertünkbe, máskor az alatta keletkezett vízfolyások okozta hézagok adnak erre lehetőséget, de a nyúl akár maga is képes gödröt ásni. Ez utóbbi ellen úgy védekezhetünk, hogy a drótkerítést úgy fektetjük, hogy annak alsó része 10 cm-rel a talaj szintje alá kerüljön. A földbe kerülő rész azonban erősen korrodálódik, ezért fessük be, vagy használjunk műanyaggal bevont, esetleg alumínium drótfonatot. Jobb megoldás ha a betonoszlopok közét is kiöntjük alul és beépített fémkampókhoz rögzítjük a drótkerítést. Nagyvadak (szarvasok) ellen húzzunk még szögesdrótot is a drótháló fölé.

Egyedi védekezésként legjobb az erre a célra készített műanyag védőrács használata, mely könnyen rápatintható a különösen veszélyeztetett fiatalabb fák törzsére és egész évben fennmaradhat. Olcsóbb megoldás valamilyen tartós anyaggal - pl. fóliacsíkokkal - körbetekerni, vagy pl. kukorica,

napraforgószárral védeni a fát. Fontos, hogy úgy rögzítsük ezeket 2-3 helyen, hogy sehol se tudjon hozzáférni az állat, másrészt az erős szél se hordja el. Akár hálót, akár mást alkalmazunk, alul egy-két lapát földdel rögzítsük a talajhoz.

Amennyiben fáink alacsony törzsűek úgy az alsó vázágakat is védjük feltétlenül, gondoljunk arra, hogy a nyulak két lábra is tudnak állni és nagy hónál ez jelentős magasságot jelent!

Nagyobb területen érdemes vadriasztó szerekkel is próbálkozni, alkalmazásukról a gyümölcsfák ültetése I. című cikkemben írtam.

Az idén különösen nagy számban fordult elő a mezei pocok. A talajban található lyukak tanúskodnak jelenlétéről. Megrágja alul a fák kérgét, a földben a gyökereiket.

Ellene a védekezés törvényileg is kötelező. Lucernában engedély nélkül is használhatjuk a Redentin 75 RB csalétket, máshol csak a Növény- és Talajvédelmi Szolgálat engedélyével. Viszont mindenütt használható az Arvalin. Fontos, hogy a csalétkeket csak megfelelő adagban használjuk, mert túl nagy mennyiség vadpusztuláshoz vezethet. Elhelyezésük után - a gázosítószerrel ellentétben - ne temessük be a gödröket.

A pockok számát nagymértékben csökkenthetjük ragadozómadarak odaszoktatásával, amihez csupán „T” alakú ülőfákat kell kihelyeznünk.

Végül, mind a pockok, mind egyéb vadak ellen megpróbálkozhatunk 5 kg/ha káliszappan kipermetezésével, mely riasztó hatású.